

ความหมายของทะเบียนพาณิชย์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ ประกอบด้วย

- ๑) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๗๙ ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๗๙ เป็นฉบับแรก
- ๒) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นฉบับแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๗๙ ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๗๙ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๔๙๐
- ๓) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นฉบับยกเลิกพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับข้างต้น มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๙ เป็นต้นมา
- ๔) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นฉบับแก้ไขเพิ่มเติมการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๙

วัตถุประสงค์ในการจดทะเบียนพาณิชย์

- ๑) เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมสถิติและทราบหลักฐานของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจการที่ต้องเชื่อถือได้
- ๒) เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือส่งเสริมด้านการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมรวมทั้งเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น
- ๓) ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจการสามารถใช้เป็นหลักฐานทางการค้าได้

ความหมายของพาณิชย์กิจ

พาณิชย์กิจ หมายถึง กิจการในทางอุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการหรือกิจการอย่างอื่นที่เป็นการค้า

ผู้ประกอบการพาณิชย์ หมายถึงบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ซึ่งประกอบพาณิชย์กิจเป็นอาชีพปกติ และให้หมายรวมถึงผู้เป็นส่วนที่ไม่จำกัดความรับผิดชอบ กรรมการ หรือผู้จัดการด้วย

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ (มาตรา ๖) ให้ถือกิจการดังต่อไปนี้เป็นพาณิชย์กิจ

- (๑) การซื้อ การขาย การขายทอดตลาด การแลกเปลี่ยน
- (๒) การให้เช่า การให้เช่าซื้อ
- (๓) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง
- (๔) การขนส่ง

- (๕) การหัตถกรรม การอุตสาหกรรม
- (๖) การรับจ้างทำของ
- (๗) การให้กู้ยืมเงิน การรับจํานำ การรับจํานอง
- (๘) การคลังสินค้า
- (๙) การรับแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อ หรือขายตัวเงิน การธนาคาร

การเครดิตฟองซิเออร์ การโพงยักวน

- (๑๐) การรับประกันภัย

(๑๑) กิจการอื่นซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการเป็นพาณิชย์ กิจ พ.ศ. ๒๕๔๖ เพิ่มเติม โดยมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ ได้แก่

- (๑๑.๑) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
- (๑๑.๒) การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงคาราโอเกะ
- (๑๑.๓) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์
- (๑๑.๔) การให้บริการตู้เพลง

ในการปฏิบัติงานบริการจดทะเบียนพาณิชย์ของสำนักงานเขตประเวศ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ประกาศกรมธุรกิจการค้า คำสั่งสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ คำสั่ง กรุงเทพมหานคร และประกาศกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังนี้

๑. พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ (ฉบับสมบูรณ์) โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๗๙ ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๗๙ และพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นฉบับแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๗๙ ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๗๙ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๔๙๐ (มาตรา ๓) โดยให้ถือกิจการดังต่อไปนี้เป็นพาณิชย์กิจ (มาตรา ๖)

- ๑) การซื้อ การขาย การขายทอดตลาด การแลกเปลี่ยน
- ๒) การให้เช่า การให้เช่าซื้อ
- ๓) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง
- ๔) การขนส่ง
- ๕) การหัตถกรรม การอุตสาหกรรม
- ๖) การรับจ้างทำของ
- ๗) การให้กู้ยืมเงิน การรับจํานำ การรับจํานอง
- ๘) การคลังสินค้า
- ๙) การรับแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อ หรือขายตัวเงิน การธนาคาร

การเครดิตฟองซิเออร์ การโพงยักวน

- ๑๐) การรับประกันภัย

๑๑) กิจการอื่นซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

๒. ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์เป็นสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์มีหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ (ฉบับสมบูรณ์)

๓. ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตน (มาตรา ๙) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ (มาตรา ๓) (มาตรา ๕)

๔. ให้ใช้แบบคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ รายละเอียดดังนี้

๑) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ ๕๐ บาท

๒) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ครั้งละ ๒๐ บาท

๓) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ ครั้งละ ๒๐ บาท

๔) ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ฉบับละ ๓๐ บาท

๕) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนขอตรวจดูเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจการรายหนึ่ง ครั้งละ ๒๐ บาท

๖) ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรองสำเนาเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจการรายหนึ่ง ฉบับละ ๓๐ บาท

๕. ให้กิจการต่อไปนี้เป็นพาณิชย์กิจตามความหมายแห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการเป็นพาณิชย์กิจ พ.ศ. ๒๕๔๖ (มาตรา ๓) ได้แก่

๑) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

๒) การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

๓) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์

๔) การให้บริการตู้เพลง

๖. ประกาศกรมธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดแบบพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๙ กำหนดให้ใช้ใบทะเบียนพาณิชย์ตามแบบ พค.๐๔๐๓ และใช้ใบคำขอตรวจดูเอกสาร คำขอให้เจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ คำขอรับใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ให้ใช้แบบบริการข้อมูลธุรกิจ

๗. ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๙ กำหนดให้สำนักงานเขตทุกสำนักงานเขต และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคลังมีหน้าที่ในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๘. คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๓๐๖/๒๕๔๙ เรื่องมอบหมายให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๙

๙. คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๓๔๖/๒๕๔๙ เรื่องมอบหมายให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ (เพิ่มเติม)

๑๐. คำสั่งสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ ที่ ๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ให้จัดส่งสถิติและข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ ข้อ ๒ ให้สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานครรวบรวมสถิติและข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ส่งให้สำนักงานทะเบียนกลางทราบเป็นประจำ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

๑๑. คำสั่งสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ ที่ ๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดเลขทะเบียนพาณิชย์และเลขคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ ดังนี้

ข้อ ๒ กรณีที่ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจเป็นบุคคลธรรมดา ให้ใช้เลขประจำตัวประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร เป็นเลขทะเบียนพาณิชย์

ข้อ ๓ กรณีที่ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ให้ใช้เลขทะเบียนนิติบุคคลเป็นเลขทะเบียนพาณิชย์

ข้อ ๔ กรณีผู้ประกอบการพาณิชย์กิจเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือนิติบุคคลที่มีได้จดทะเบียนในประเทศไทย หรือนิติบุคคลอื่นนอกจากข้อ ๓ ให้ใช้เลขทะเบียนพาณิชย์ซึ่งประกอบด้วยตัวเลขทั้งหมดจำนวน ๑๓ หลัก แยกเป็น ๗ ส่วน นับจากซ้ายไปขวา ดังนี้

--	--	--	--	--	--	--

ส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๒ ส่วนที่ ๓ ส่วนที่ ๔ ส่วนที่ ๕ ส่วนที่ ๖ ส่วนที่ ๗

ส่วนที่หนึ่ง มี ๑ หลัก กำหนดเป็นเลข ๐ แสดงว่าเป็นการจดทะเบียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ส่วนที่สองมี ๒ หลัก หมายถึง จังหวัดที่เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของทะเบียนพาณิชย์ กำหนดเลขจังหวัดไว้ตามบัญชี ๑ ท้ายคำสั่งนี้

ส่วนที่สาม มี ๑ หลัก กำหนดเลข ๑ หมายถึง การจดทะเบียนพาณิชย์

ส่วนที่สี่ มี ๒ หลัก หมายถึง เลขสองตัวท้ายของปีพุทธศักราชที่จดทะเบียน

ส่วนที่ห้า มี ๓ หลัก หมายถึง สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ที่ทำการรับจดทะเบียนพาณิชย์กำหนดเลขสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ไว้ตามบัญชี ๒ ท้ายคำสั่งนี้

ส่วนที่หก มี ๓ หลัก หมายถึง ลำดับของการจดทะเบียนพาณิชย์ในแต่ละปี กำหนดเลขโดยเริ่มตั้งแต่เลข ๐๐๑ เป็นต้นไป

ส่วนที่เจ็ด มี ๑ หลัก หมายถึง เลขสำหรับใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง (Check Digit) ของเลขทะเบียนพาณิชย์

ข้อ ๕ ให้กำหนดเลขคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ ประกอบด้วยตัวเลขทั้งหมดจำนวน ๑๓ หลัก แยกเป็น ๔ ส่วน นับจากซ้ายไปขวา ดังนี้

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ส่วนที่ ๑ ส่วนที่ ๒ ส่วนที่ ๓ ส่วนที่ ๔

ส่วนที่หนึ่ง มี ๒ หลัก หมายถึง จังหวัดที่เป็นที่ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กำหนดเลขจังหวัดไว้ตามบัญชี ๑ ท้ายคำสั่งนี้

ส่วนที่สอง มี ๓ หลัก หมายถึง สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กำหนดเลขสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ไว้ตาม
บัญชี ๒ ท้ายคำสั่งนี้

ส่วนที่สาม มี ๒ หลัก หมายถึง เลขสองตัวท้ายของปีพุทธศักราชที่จดทะเบียน

ส่วนที่สี่ มี ๖ หลัก หมายถึง เลขลำดับของคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ในแต่ละปี กำหนดเลขโดยเริ่มตั้งแต่
เลข ๐๐๐๐๐๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๗ เมื่อได้มีการกำหนดเลขทะเบียนพาณิชย์ข้างต้นไว้แล้ว หากภายหลังจะได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือ
แจ้งย้ายสำนักงานใหญ่ไปตั้ง ณ ท้องที่อื่นใดก็ให้คงเลขทะเบียนพาณิชย์ที่ออกไว้เช่นเดิม

๘. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
และนายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๓ (๔) แต่งตั้งให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครตั้งแต่ระดับ
๓ ขึ้นไป เป็นนายทะเบียนพาณิชย์ภายในเขตอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๙. คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๔๔๘/๒๕๕๓ เรื่องมอบหมายให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่
และนายทะเบียนพาณิชย์ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงาน
เจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๙

๑) ข้อ ๒ มอบหมายให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป ในสังกัดฝ่ายปกครอง
ทุกสำนักงานเขตเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ของสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร
(ส่วนสำนักงานเขต)

๒) ข้อ ๓ ให้หัวหน้าฝ่ายเทศกิจและข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไปในสังกัด
ฝ่ายเทศกิจที่หัวหน้าฝ่ายเทศกิจมอบหมาย จำนวน ๒ คน ของทุกสำนักงานเขตเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของ
สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

๑๐. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓

๑) **ข้อ ๔** ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจดังต่อไปนี้ ยกเว้นผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่เป็นห้างหุ้นส่วน
จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม
กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทุกท้องที่ที่ตราขออนุญาตต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(๑) การทำโรงสีข้าว และการทำโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร

(๒) การขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเป็นรายวันหรือหลายอย่างก็ตาม คิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใด
ขายได้เป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป

(๓) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง ซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเป็นรายวันหรือ
หลายอย่างก็ตาม และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาท ขึ้นไป

(๔) การประกอบหัตถกรรมหรือการอุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเป็นรายวันหรือหลายอย่างก็
ตาม และขายสินค้าที่ผลิตได้มีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือในวันหนึ่งวันใดมี
สินค้าที่ผลิตได้มีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป

(๕) การขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟ หรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่งโดยรถไฟ การ
ขนส่งโดยรถราง การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับ
แลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การโพงก๊วน การทำโรงรับจำนำ
และการทำโรงแรม

๒) ข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะส่วนบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชน จำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(๑) การขาย หรือให้เช่า แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่น วีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

(๒) การขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี

(๓) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๔) การบริการอินเทอร์เน็ต

(๕) การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

(๖) การบริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๗) การผลิต รับจ้างผลิต แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

(๘) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

(๙) การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

(๑๐) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์

(๑๑) การให้บริการตู้เพลง

(๑๒) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

๓) ข้อ ๖ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ที่สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดเฉพาะในท้องที่นอกเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ถ้าสำนักงานแห่งใหญ่ของผู้ประกอบการพาณิชย์ตั้งอยู่ในต่างประเทศ และมาตั้งสำนักงานสาขาเพื่อประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย สำนักงานสาขาใหญ่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่รับผิดชอบของสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ใดก็ได้ให้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในเขตท้องที่นั้น

กิจการที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้

ข้อ ๔ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจดังต่อไปนี้ ยกเว้นผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(๑) การทำโรงสีข้าว และการทำโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร

(๒) การขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ ทีเดียว หรือหลายอย่างก็ตาม คิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดขายได้เป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป

(๓) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง ซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเป็นรายวันหรือหลายอย่างก็ตาม และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาท ขึ้นไป

(๔) การประกอบหัตถกรรมหรือการอุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเป็นรายวันหรือหลายอย่างก็ตาม และขายสินค้าที่ผลิตได้มีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือในวันหนึ่งวันใดมีสินค้าที่ผลิตได้มีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป

(๕) การขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟ หรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่งโดยรถไฟ การขนส่งโดยรถราง การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การประกันภัย การทำโรงรับจำนำ และการทำโรงแรม

ข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชน จำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(๑) การขาย หรือให้เช่า แผ่นซีดี แลกบันทึกร วิทยุทัศน์ แผ่นวิทยุทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่น วิทยุทัศน์ ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

(๒) การขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี

(๓) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๔) การบริการอินเทอร์เน็ต

(๕) การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

(๖) การบริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๗) การผลิต รับจ้างผลิต แผ่นซีดี แลกบันทึกร วิทยุทัศน์ แผ่นวิทยุทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวิทยุทัศน์ ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

(๘) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

(๙) การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

(๑๐) การให้บริการเครื่องเล่นเกม

(๑๑) การให้บริการตู้เพลง

(๑๒) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

ประเภทของการจดทะเบียนพาณิชย์

การจดทะเบียนพาณิชย์มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑. จดทะเบียนพาณิชย์ (ตั้งใหม่)
๒. จดทะเบียนพาณิชย์แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนพาณิชย์
๓. การจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ

๑. จดทะเบียนพาณิชย์ (ตั้งใหม่) แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- ๑) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นบุคคลธรรมดา
- ๒) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะบุคคล และกิจการร่วมค้า
- ๓) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ
- ๔) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน (ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลและห้างหุ้นส่วนจำกัด) บริษัทจำกัดและบริษัทมหาชน

- ตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการจดทะเบียนพาณิชย์กิจ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๙ กำหนดให้สำนักงานเขตทุกสำนักงานเขต (ฝ่ายปกครอง) เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร

- ในปัจจุบันมีการทำธุรกิจผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียน (ฉบับที่ ๑๐)พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ข้อ ๕ กำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งในส่วนที่ถือว่าการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

- (๑) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- (๒) การบริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider : ISP)
- (๓) ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Web Hosting)
- (๔) บริการตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ (E-Marketing)
- (๕) โดยผู้ประกอบพาณิชย์กิจดังกล่าวข้างต้นจะต้องยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร (ฝ่ายปกครอง) ของทุกสำนักงานเขต และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร)

๒. การจดทะเบียนพาณิชย์แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนพาณิชย์

ผู้ประกอบการพาณิชย์ ซึ่งได้จดทะเบียนไว้แล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงรายการใด ๆ ทำได้จดทะเบียนไว้ จะต้องยื่นขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่เปลี่ยนแปลงรายการนั้น ๆ การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- (๑) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นบุคคลธรรมดา
- (๒) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะบุคคล และกิจการร่วมค้า
- (๓) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ
- (๔) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน (ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลและห้างหุ้นส่วนจำกัด) บริษัทจำกัดและบริษัทมหาชน

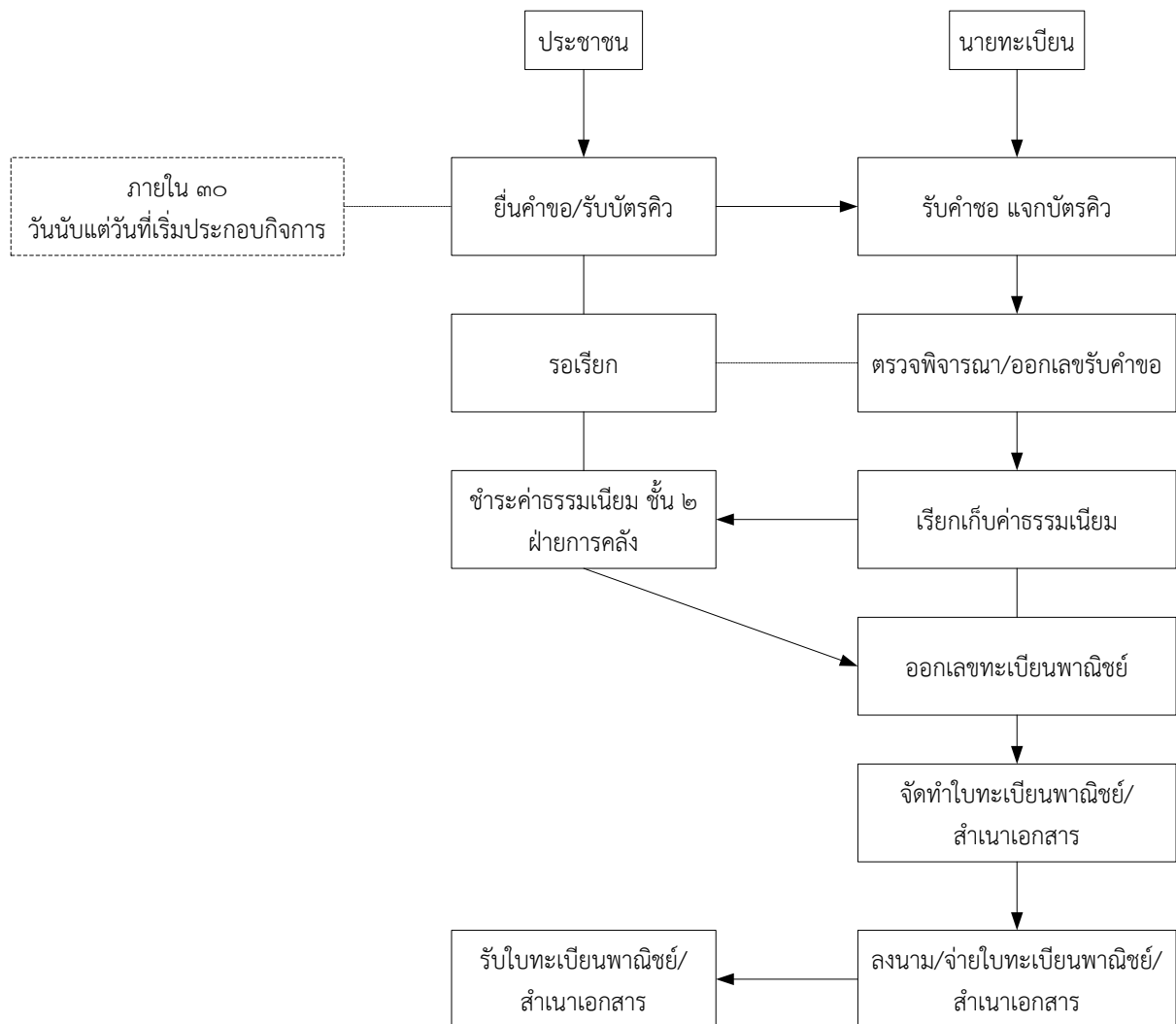
๓. การจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ

เมื่อผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องการยกเลิกกิจการก็ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันเลิก โดยการจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ แบ่งเป็น ๔ ประเภท คือ

- (๑) กรณีผู้ขอจดทะเบียนเป็นบุคคลธรรมดา
- (๒) กรณีผู้ขอจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะบุคคล และกิจการร่วมค้า
- (๓) กรณีผู้ขอจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ
- (๔) กรณีผู้ขอจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน (ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลและห้างหุ้นส่วนจำกัด) บริษัทจำกัดและบริษัทมหาชน

ขั้นตอนการจดทะเบียนพาณิชย์และเอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียน

๑. ขั้นตอนการจดทะเบียนพาณิชย์ (ตั้งใหม่)

■ เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียน

(๑) คำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.)

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบการพาณิชย์

(๓) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ประกอบการพาณิชย์

(๔) กรณีผู้ประกอบการพาณิชย์มิได้เป็นเจ้าของบ้าน ต้องแนบเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้

- หนังสือให้ความยินยอมให้ใช้สถานที่สำนักงานแห่งใหญ่

- สำเนาทะเบียนบ้านที่แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ความยินยอมเป็นเจ้าของหรือผู้ขอเลขที่

บ้าน หรือสำเนาสัญญาเช่า โดยมีผู้ให้ความยินยอมเป็นผู้เช่า หรือเอกสารสิทธิ์อย่างอื่นที่ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เป็นผู้ให้ความยินยอม

- แผนที่แสดงที่ตั้งซึ่งใช้ประกอบการพาณิชย์ และสถานที่สำคัญบริเวณใกล้เคียง

โดยสังเขป

(๕) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)

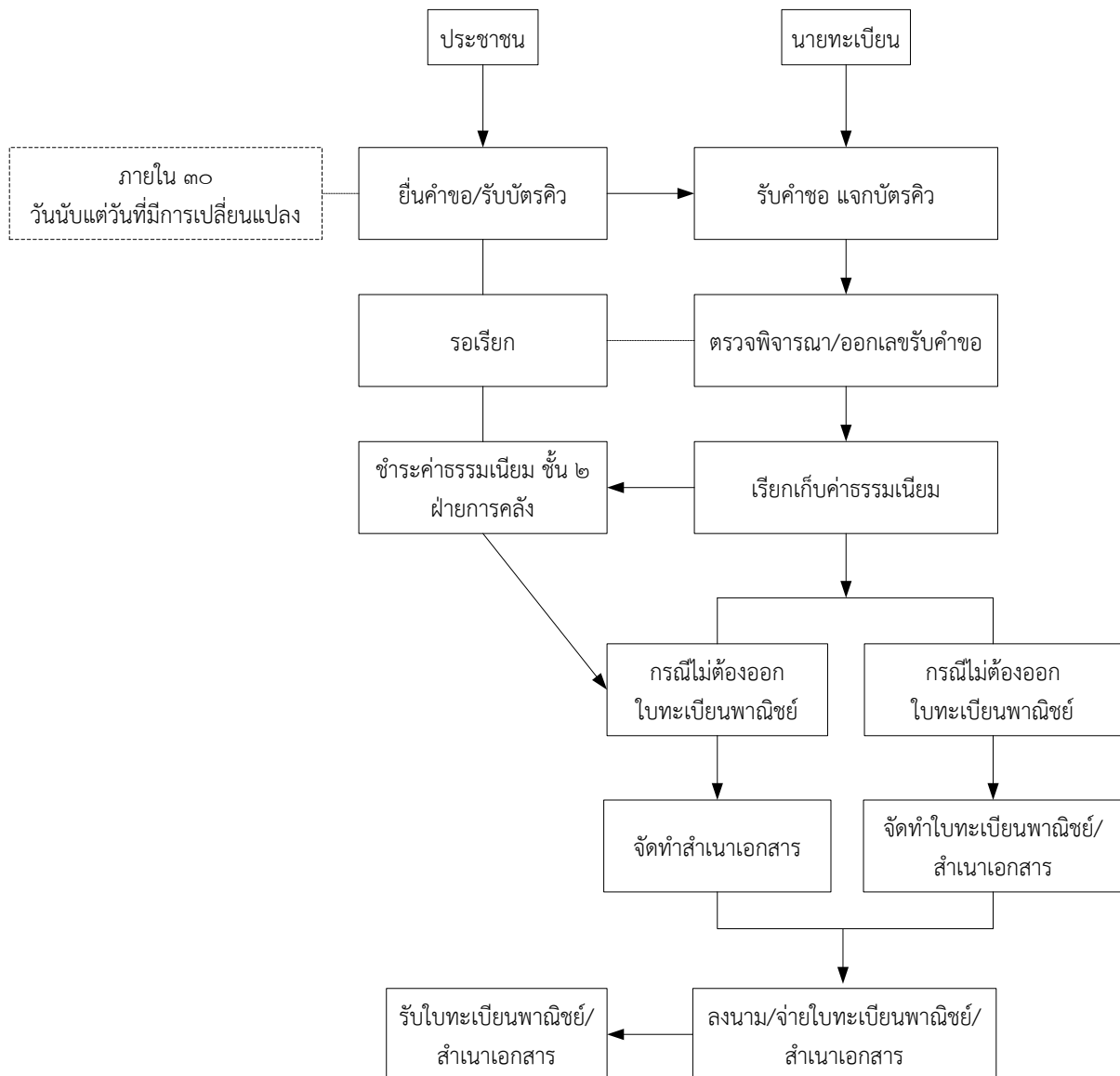
(๖) สำเนาบัตรประจำตัวของผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี)

(๗) กรณีประกอบการพาณิชย์การขายหรือให้เช่าแผ่นซีดี แถบบันทึก วิทยุทัศน์ แผ่นวิทยุ

ทัศน์ หรือแผ่นวิทยุทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง ให้ส่งสำเนาขออนุญาตหรือ หนังสือรับรองการเป็นผู้จำหน่ายหรือให้เช่าสินค้าดังกล่าวจากเจ้าของลิขสิทธิ์สินค้าที่ขายหรือให้เช่า หรือ สำเนาใบเสร็จรับเงินตามประมวลรัษฎากร หรือหลักฐานการซื้อขายจากต่างประเทศ

(๘) กรณีประกอบการพาณิชย์การค้าอัญมณี หรือเครื่องประดับ ซึ่งประดับด้วยอัญมณี ให้ตรวจสอบและเรียกหลักฐานแสดงจำนวนเงินทุน โดยเชิญผู้ประกอบการพาณิชย์มาให้ข้อเท็จจริงของแหล่งที่มาของเงินทุน หรือชี้แจงเป็นหนังสือพร้อมแนบหลักฐานดังกล่าวแทนได้

๒. ขั้นตอนจดทะเบียนพาณิชย์แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนพาณิชย์ และเอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียน

■ เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียน

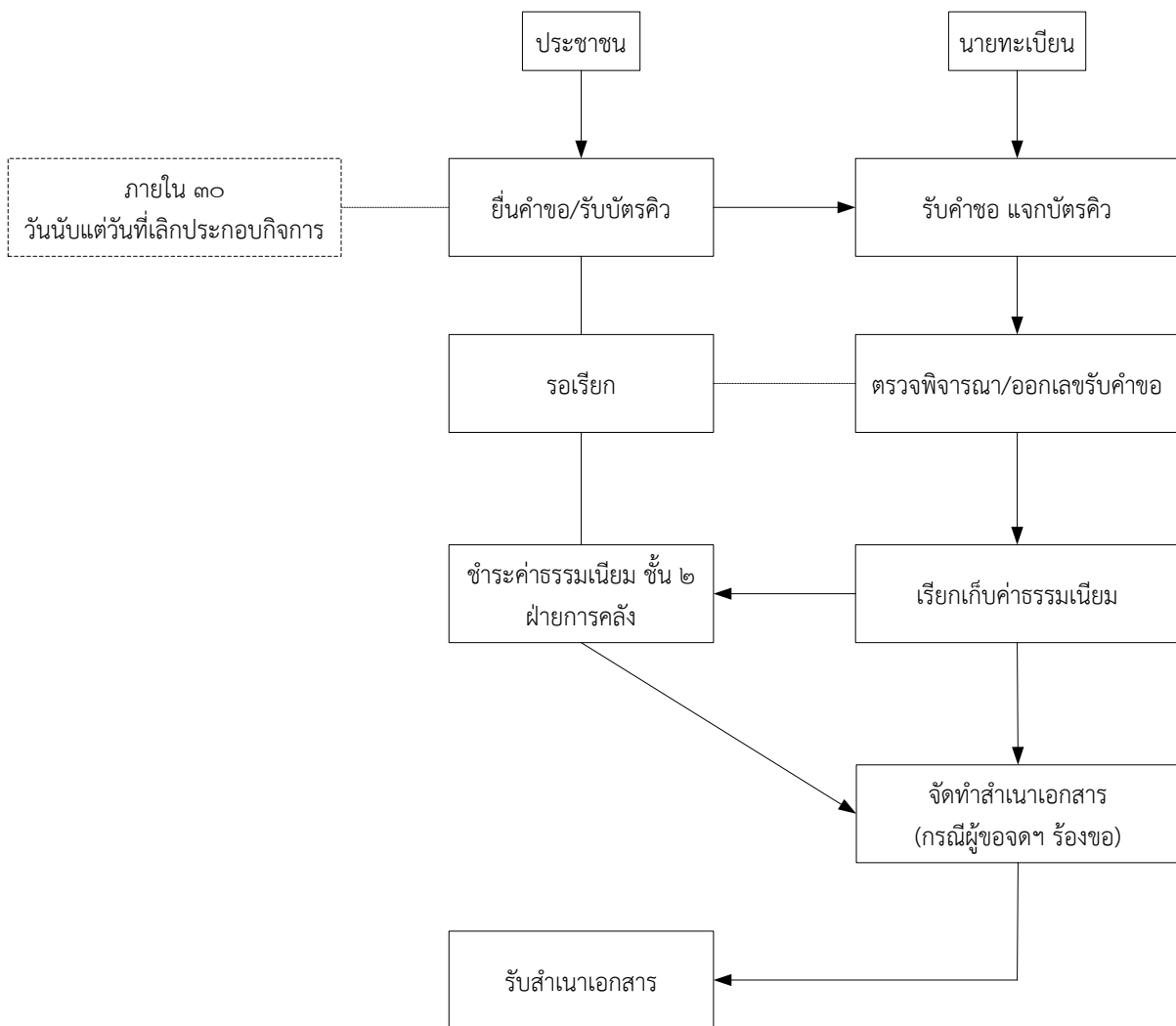
- (๑) คำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.)
- (๒) สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ
- (๓) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ
- (๔) สำเนาหลักฐานที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ (ใช้ในกรณีแก้ไขเพิ่มเติมที่ตั้งสำนักงานแห่ง

ใหญ่) ได้แก่

- หนังสือให้ความยินยอมให้ใช้สถานที่สำนักงานแห่งใหญ่

- สำเนาทะเบียนบ้านที่แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ความยินยอมเป็นเจ้าของหรือผู้ขอเลขที่บ้าน หรือสำเนาสัญญาเช่า โดยมีผู้ให้ความยินยอมเป็นผู้เช่า หรือเอกสารสิทธิ์อย่างอื่นที่ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เป็นผู้ให้ความยินยอม
 - แผนที่แสดงที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่และสถานที่สำคัญบริเวณใกล้เคียงโดยสังเขป
- (๕) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (๖) สำเนาบัตรประจำตัวของผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (๗) ใบทะเบียนพาณิชย์

๓. การจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ และเอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียน

■ เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียน

- (๑) คำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.)
- (๒) สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบการพาณิชย์ หรือทายาทที่ยื่นคำขอแทน
- (๓) ใบทะเบียนพาณิชย์
- (๔) สำเนาใบมรณบัตรของผู้ประกอบการพาณิชย์ (กรณีถึงแก่กรรม)
- (๕) สำเนาหลักฐานแสดงความเป็นทายาทของผู้ลงชื่อแทนผู้ประกอบการพาณิชย์ซึ่งถึงแก่กรรม
- (๖) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (๗) สำเนาบัตรประจำตัวของผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี)

ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์

การยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ คำขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการหรือคำขอจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์ ผู้จดทะเบียนจะต้องกรอกแบบ แบบ ทพ. ที่กำหนดตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ และการดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ในแต่ละกรณีจะกำหนดค่าธรรมเนียมแตกต่างกันออกไปดังนี้

- ๑) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ ๕๐ บาท
- ๒) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ครั้งละ ๒๐ บาท
- ๓) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์ ครั้งละ ๒๐ บาท
- ๔) ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ฉบับละ ๓๐ บาท
- ๕) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนขอตรวจดูเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์รายหนึ่ง ครั้งละ ๒๐ บาท
- ๖) ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรองสำเนาเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์รายหนึ่ง ฉบับละ ๓๐ บาท

ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนประกอบธุรกิจจากกรมทะเบียนการค้าแล้ว แต่หากประกอบธุรกิจผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย จะต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งในส่วนที่ถือว่าเป็นการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

- ๑) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- ๒) การบริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider : ISP)
- ๓) ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Web Hosting)
- ๔) บริการตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ (E-Marketing)

โดยผู้ประกอบการดังกล่าวข้างต้นจะต้องยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร (ฝ่ายปกครอง ของทุกสำนักงานเขต และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร)

การใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการจัดเก็บฐานข้อมูลทะเบียนพาณิชย์

โปรแกรม Microsoft Excel เป็นโปรแกรมชุด Microsoft Office ที่มีความนิยมใช้เกี่ยวกับตาราง การคำนวณต่าง ๆ ซึ่งผู้ใช้มีความคุ้นเคยและสามารถใช้งานได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีคุณสมบัติในการจัดทำเป็นฐานข้อมูลได้ด้วย ข้อมูลที่ได้จากการนำเข้าจะสามารถนำไปคำนวณผลทางสถิติ การสรุปข้อมูล การค้นหา อันจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ลักษณะการใช้งานโปรแกรมจะมีการออกแบบหน้าตารูปแบบของการจัดเก็บข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ แยกเป็นรายประเภท แบ่งเป็น ๓ sheet ได้แก่

- ๑) จดทะเบียนพาณิชย์ (ตั้งใหม่)
- ๒) จดทะเบียนพาณิชย์แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนพาณิชย์
- ๓) การจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ

และมีการจัดเก็บข้อมูลตามรูปแบบที่กำหนด ซึ่งโปรแกรม Microsoft Excel เป็นโปรแกรมที่สามารถใช้สร้างฐานข้อมูลง่าย ๆ ได้ โดยการนำข้อมูลที่มีอยู่ใส่เข้าไปในตารางที่มีการกำหนดหัวข้อในแต่ละคอลัมภ์ และนำเข้าข้อมูลแต่ละรายการใส่ในแต่ละแถวได้ โดยข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการหาค่าสถิติได้ดังนี้

- ๑) จำนวนผู้มาใช้บริการในแต่ละช่วง
- ๒) จำนวนผู้ขอจดทะเบียนแต่ละประเภท
- ๓) ค้นหาผู้มาขอเปลี่ยนแปลง/ยกเลิกการจัดทำทะเบียนพาณิชย์
- ๔) ใช้เป็นดัชนีฐานข้อมูลค้นหาการจัดเก็บแฟ้มข้อมูล

ซึ่งการค้นหาต่าง ๆ สามารถทำได้ง่าย เพียงแค่เปิดไฟล์ฐานข้อมูลหลัก แล้วใช้คำสั่ง Ctrl+F เมื่อปรากฏช่องให้ค้นหา ก็พิมพ์ข้อความที่ต้องการค้นหาแล้วกดปุ่ม Enter โปรแกรมจะปรากฏค่าที่ต้องการ

๑. การเปิดไฟล์ Microsoft Excel สามารถทำได้หลายวิธี เช่นการเปิดผ่านไฟล์ โดยการกด double click ที่ชื่อไฟล์เมื่อเปิดผ่าน Mycomputer หรือเปิดผ่านโปรแกรม Microsoft Excel ใช้ toolbar Open แล้วเลือกชื่อไฟล์ที่ตำแหน่งที่จัดเก็บไว้

๒. การบันทึกไฟล์ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การกดปุ่ม Ctrl+F ที่ keyboard แล้วใส่ตำแหน่งที่จัดเก็บไฟล์ หรือการเข้าไปที่ Toolbar แล้วกดปุ่ม Save

การส่งรายงานการจดทะเบียนพาณิชย์ทาง e-mail

๑. คำสั่งสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ ที่ ๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ให้จัดส่งสถิติและข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ ข้อ ๒ ให้สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานครรวบรวมสถิติและข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ส่งให้สำนักงานทะเบียนกลาง(สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลังกรุงเทพมหานคร) ทราบเป็นประจำ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

๒. ส่งรายงานการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักทะเบียนพาณิชย์ทุกแห่ง ต้องรายงานการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทาง e - mail ไปที่ ecommerce@dbd.go.th ทุกวันที่มีการรับจดทะเบียนพาณิชย์

๓. ข้อตกลงระหว่างเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตประเวศ กำหนดให้ส่งไฟล์รายงานในรูปแบบ Microsoft Excel ผ่านทาง e - mail ไปที่

bes_bma@hotmail.com โดยให้แนบไฟล์รายงานตามรูปแบบที่กำหนดไปด้วย โดยไม่ต้องส่งเป็นหนังสือ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน โดยจะต้องส่งภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

๔. กรณีรายงานการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักทะเบียนพาณิชย์ทุกแห่ง ต้องรายงานการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทาง e - mail ไปที่กรมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยส่งรายงานไปที่ e-mail ecommerce@dbd.go.th ทุกวันที่มีการรับจดทะเบียนพาณิชย์ โดยแนบไฟล์รายงาน ReportEC(new).xls ซึ่งประกอบด้วย ๓ sheet (จะต้องบันทึกข้อมูลให้ครบทุก Sheet)

๕. สมาชิกสามารถแนบไฟล์รายงานบนเว็บไซต์ของ hotmail.com โดยเปิดโปรแกรม Internet Explorer แล้วพิมพ์ URL www.hotmail.com เข้าสู่หน้าเว็บของ hotmail.com โดยใส่รหัสผู้ใช้และรหัสผ่านของตนเอง แล้วเข้าสู่หัวข้อการเขียนจดหมาย ใส่ e-mail ของผู้รับให้ถูกต้อง

ข้อควรระวังในการในการส่งข้อมูลผ่านทาง e-mail

การส่งข้อมูลรายงานต่าง ๆ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่กำหนดให้มีการส่งรายงานทาง e-mail นั้น อาจทำให้เกิดการสูญหาย เนื่องจาก e-mail ที่ใช้ในการส่งนั้น เป็น e-mail ส่วนตัว ซึ่งในการใช้งานในปัจจุบัน มีการพัฒนาระบบเชื่อมโยงกับโปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ จำนวนมาก อาจทำให้เกิดการผิดพลาดในการส่งข้อมูล รวมทั้งมีการกระจายไวรัสผ่านเครือข่ายทำให้ไฟล์รายงานฯ เสียหายได้ ดังนั้นเพื่อให้การส่งรายงานไปถึงปลายทางและมีการยืนยันชัดเจนว่าหน่วยงานปลายทางได้รับเอกสารเสร็จเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ส่งควรระบุในเอกสารปะหน้า e-mail ให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง และเจ้าหน้าที่ของกรมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ตอบกลับว่าได้รับหรือไม่ได้รับเอกสารทุกครั้งเพื่อขจัดความผิดพลาดในการรับส่งข้อมูลได้ โดยกำหนดให้ผู้รับมีการตอบรับทุกครั้งที่มีการส่งรายงาน

ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง

๑. การขอจดทะเบียนพาณิชย์เพื่อนำไปประกอบการขอโควตาแรงงานต่างด้าว ในกรณีไม่ได้จำหน่ายสินค้า เช่น งานรับเหมาก่อสร้าง ไม่สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ เนื่องจากการรับเหมาก่อสร้างเป็นการบริการ ไม่เข้าข่ายพระราชบัญญัติการจดทะเบียนพาณิชย์

๒. การตรวจสอบว่าร้านค้ายังประกอบกิจการอยู่หรือไม่จากสถาบันการเงินทางโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการได้ วิธีการดำเนินการคือให้มอบหมายเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดมาขอคัดสำเนาแบบ ทพ. เพื่อไปประกอบการพิจารณาเท่านั้น

กรณีตัวอย่างการบริการจดทะเบียนพาณิชย์

๑. การจดทะเบียนอิเล็กทรอนิกส์คืออะไร

ตอบ การกระทำทั้งหลายบนเว็บไซต์ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาการขาย การติดต่อซื้อขาย การส่งของ และชำระเงินบนเว็บไซต์ หากเป็นการลงโฆษณาบนเว็บไซต์แต่มีการซื้อขายที่ร้าน ไม่จัดว่าเป็นประเภทพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

๒. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจระบุนวันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทยย้อนหลังวันที่ขอจดทะเบียนพาณิชย์เกินกำหนดเวลาตามกฎหมาย สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่ และหากจดทะเบียนพาณิชย์ได้ นายทะเบียนพาณิชย์ควรระบุนวันที่ออกใบทะเบียนพาณิชย์เช่นไร

ตอบ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจ สามารถระบุนวันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กิจย้อนหลังได้ โดยก่อนที่นายทะเบียนพาณิชย์จะออกใบทะเบียนพาณิชย์ให้ นั้น ต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑. จัดทำหนังสือร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำสถานีตำรวจท้องที่เพื่อทำการเปรียบเทียบปรับ ผู้ประกอบการพาณิชย์รายดังกล่าว ในฐานความผิดมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ ๒๕๔๙ กรณีไม่ยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กิจ
๒. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำสถานีตำรวจทำการเปรียบเทียบปรับเรียบร้อยแล้ว ให้นายทะเบียนพาณิชย์ดำเนินการออกใบทะเบียนพาณิชย์ให้แก่ผู้ประกอบการรายดังกล่าวได้ ซึ่งการระบุนวันที่ได้จดทะเบียนพาณิชย์ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ เมื่อวันที่ และออกให้ ณ วันที่ต้องเป็นวันที่ปัจจุบันที่ยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ ส่วนวันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กิจให้เป็นไปตามที่ประกอบพาณิชย์กิจแจ้ง

๓. การเปลี่ยนแปลงเจ้าของกิจการสามารถกระทำได้หรือไม่

ตอบ การเปลี่ยนแปลงเจ้าของกิจการไม่สามารถกระทำได้ หากประสงค์ที่จะจดทะเบียนพาณิชย์ให้นายทะเบียนพาณิชย์แนะนำผู้ประกอบการ ดังนี้

๑. ให้ทำการจดทะเบียนยกเลิกในกิจการเดิมก่อน
๒. ทำการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่

๔. นิติบุคคลต่างประเทศ หากตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทยจะต้องไปจดทะเบียนพาณิชย์ที่ไหน

ตอบ ตามกฎหมาย นิติบุคคลต่างประเทศตั้งสำนักงานที่ประเทศไทย สำนักงานสาขาแห่งแรกอยู่ที่สำนักงานเขตใด ให้เป็นจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานเขตนั้น และหากมีการจัดตั้งสำนักงานแห่งที่สองก็ให้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ ที่เดียวกับที่จัดให้แห่งแรก

๕. สถานประกอบการแห่งเดียวกัน บุคคลผู้เป็นเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว สามารถจดทะเบียนพาณิชย์เป็น
เจ้าของหลายร้านได้หรือไม่

ตอบ ตามกฎหมายไม่มีข้อกำหนดห้ามไว้ แต่หลักความจริงก็ไม่ควรกระทำ เนื่องจากมีพฤติกรรมที่ส่อทุจริต
ดังนั้น แนวทางปฏิบัติให้นายทะเบียนพาณิชย์ก่อนรับจดทะเบียนพาณิชย์ ให้ตรวจสอบสถานประกอบการก่อน ถ้า
ปรากฏว่าเจ้าของกิจการได้จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วนแต่ละร้านได้ชัดเจน ก็ให้รับจดทะเบียนได้

๖. มีการนำใบทะเบียนพาณิชย์ไปขอสินเชื่อจากธนาคาร กรณีดังกล่าวก่อนการรับจดทะเบียนพาณิชย์ พนักงาน
เจ้าหน้าที่สามารถออกตรวจสถานประกอบการ ก่อนการรับจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ หากมีเหตุสงสัยก็สามารถกระทำได้ ทั้งนี้โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางการ
ปกครอง กรณีการแสวงหาข้อเท็จจริง ตามมาตรา ๒๙

๗. ใบทะเบียนพาณิชย์รูปแบบใหม่ไม่มีต้นขั้ว หากเกิดการสูญหายจะดำเนินการอย่างไร

ตอบ ดำเนินการโดยวิธีออกใบแทน ซึ่งจะออกให้ได้เฉพาะเจ้าของใบทะเบียนพาณิชย์ผู้ได้รับมอบอำนาจจาก
เจ้าของให้มาดำเนินการแทนเท่านั้น และเนื่องจากใบทะเบียนพาณิชย์รูปแบบใหม่ไม่มีต้นขั้ว การขอคัดและ
รับรองสำเนาจึงถูกยกเลิกไป การขอคัดและรับรองสำเนา ให้กระทำได้เพียงขอคัดและรับรองสำเนาแบบคำขอ
จดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) เท่านั้น

๘. การจำหน่ายสินค้าประเภท เทป ซีดีลิขสิทธิ์ เปิดร้านกาแฟ บริการอินเทอร์เน็ต สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้
หรือไม่

ตอบ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ดังนี้

๘.๑ การจำหน่ายเทป ซีดีลิขสิทธิ์ เฉพาะเพื่อการบันเทิงเท่านั้น ซึ่งหมายถึงการจำหน่าย เทป ซีดีเก๋าก็
สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้เช่นกัน ซึ่งหากทำการขายซีดี เทป เพียงอย่างเดียวให้ไปจดทะเบียน
พาณิชย์ที่กรมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ส่วนใบสำคัญที่ผู้ประกอบการพาณิชย์ต้องแสดงไว้ ณ สถาน
ประกอบการมีดังนี้

(๑) ใบทะเบียนพาณิชย์ (แบบ พค.๐๔๐๓)

(๒) ใบทะเบียนสินค้าลิขสิทธิ์ (ออกโดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์)

(๓) ใบอนุญาตแพร่ภาพ (ออกโดยสำนักวัฒนธรรมฯ กระทรวงวัฒนธรรม)

หากผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา ต้องจำหน่ายสินค้าทั่วไปที่มีราคาตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป
ควบคู่กัน จึงสามารถจดทะเบียนได้ที่กรุงเทพมหานคร

๘.๒ เปิดร้านกาแฟเพื่อบริการอาหารและเครื่องดื่ม มีตู้เพลงคาราโอเกะ มีบริการเครื่องเล่นเกมส์บริการ
อินเทอร์เน็ต

หากผู้ประกอบการพาณิชย์เป็นบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน จดทะเบียนพาณิชย์ที่กรมพัฒนาธุรกิจ
การค้า กระทรวงพาณิชย์ แต่หากเจ้าของกิจการเป็นบุคคลเพียงคนเดียวจดทะเบียนพาณิชย์ที่
กรุงเทพมหานคร

การบริการอินเทอร์เน็ต กับการเล่นเกมส์บนระบบอินเทอร์เน็ต มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ

- การบริการอินเทอร์เน็ต หมายถึง การส่งข้อความเพื่อการสื่อสาร (e-mail) ให้ระบุชนิดแห่งพาณิชย์กิจการเป็นการให้บริการอินเทอร์เน็ต
- การเล่นเกมส์โดยคอมพิวเตอร์ หรือโดยวิธีการดาวน์โหลดผ่านทางอินเทอร์เน็ต ให้ระบุชนิดแห่งพาณิชย์กิจการเป็นการให้บริการเครื่องเล่นเกมส์

๙. เจ้าของกิจการเป็นบุคคลธรรมดาหากประสงค์เพิ่มบุคคลอื่นเป็นหุ้นส่วน สามารถกระทำได้หรือไม่

ตอบ ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากผู้ประกอบการพาณิชย์กิจการมีลักษณะที่แตกต่างกัน วิธีการ คือ

(๑) ให้จดทะเบียนยกเลิกร้านค้าก่อนและ

(๒) ให้จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ในลักษณะคณะบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีไชนิติบุคคล

๑๐. คำว่า “ห้างหุ้นส่วน” กับ “คณะบุคคล” มีสภาพเดียวกันหรือไม่

ตอบ มีสภาพเดียวกัน ซึ่งในการรับจดทะเบียนพาณิชย์กรณีเป็นห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียน หรือ คณะบุคคลการลงรับคำขอที่ให้ลงเลขรับต่อจากกรณีบุคคลคนเดียวหรือเป็นเจ้าของ ส่วนการลงเลขทะเบียนให้ลงเลขที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้จัดพิมพ์และส่งไปให้ทุกสำนักงานเขต ๆ ละ ๑๕๐ เลขทะเบียน

๑๑. แพ้มีทะเบียนพาณิชย์สูญหาย มีวิธีการแก้ไขอย่างไร

ตอบ แพ้มีทะเบียนพาณิชย์สูญหาย หากเจ้าของกิจการมีใบทะเบียนพาณิชย์มาแสดงพร้อมกับสำเนาคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ ให้นำทะเบียนพาณิชย์ทำสำเนาจากเจ้าของใบทะเบียนพาณิชย์รายดังกล่าว โดยในส่วนของลายเซ็นนายทะเบียนพาณิชย์ให้เว้นว่างไว้และประทับตราคำว่า “นายทะเบียนพาณิชย์” ไว้แทนเท่านั้น และให้นายทะเบียนพาณิชย์เขียนกำกับว่าทำสำเนาจากใบทะเบียนพาณิชย์เลขที่ใด

๑๒. บุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของกิจการประสงค์ให้ผู้อื่นเป็นผู้จัดการในใบทะเบียนพาณิชย์จะระบุเช่นไร

ตอบ บุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของกิจการใบทะเบียนพาณิชย์ตรงส่วน “ใบสำคัญนี้ออกให้เพื่อแสดงว่า.....” ต้องระบุชื่อเจ้าของกิจการ ซึ่งหากประสงค์ให้ผู้อื่นเป็นผู้จัดการนั้นก็ให้ระบุได้ในข้อ ๖ ของแบบฟอร์มคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) เพียงเท่านั้นซึ่งจะต้องแนบหนังสือแต่งตั้งผู้จัดการเพิ่มเติมและหากเป็นคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีไชนิติบุคคลในใบทะเบียนพาณิชย์ตรงส่วน “ใบสำคัญนี้ออกให้เพื่อแสดงว่า.....” ให้ระบุชื่อบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดการ

๑๓. การให้เช่าอาคารเป็นที่พัก หรือ โกดังสินค้าสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ การให้เช่าลักษณะดังกล่าวถือว่าเป็นการให้เช่าทรัพย์สิน ซึ่งยังมีได้มีการออกประกาศกระทรวงฯ กำหนดให้ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ฉะนั้นจึงไม่สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ ยกเว้นการให้เช่าที่พักโรงแรมสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ซึ่งการให้เช่าที่พักโรงแรมผู้ประกอบการพาณิชย์ต้องแนบบใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงแรมประกอบยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์เพิ่มเติมการให้เช่าอพาร์ทเมนต์ การให้เช่าที่พักรายวัน รายเดือน หากไม่ได้มีสภาพเป็นโรงแรม กล่าวคือไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรมมาแสดงถือว่าเป็นการให้เช่าทรัพย์สิน ซึ่งไม่สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้

๑๔. การให้บริการรับจองตัวเครื่องบิน หรือจำหน่ายโปรแกรมการท่องเที่ยวสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ การรับรองตัวเครื่องบินเป็นอย่างเดียวไม่สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ แต่หากเป็นการรับรองซึ่งผู้รับจองผู้ในฐานะเป็นตัวแทนหรือนายหน้าของบริษัทสายการบินเพื่อจำหน่ายตัวเครื่องบินแทนบริษัทสายการบินนั้น ๆ สามารถจดทะเบียนได้ โดยให้จดทะเบียนในลักษณะการเป็นตัวแทนหรือนายหน้า การเป็นตัวแทนหรือนายหน้าต้องเป็นเรื่องการจำหน่ายสินค้าเพียงเท่านั้น การเป็นตัวแทนหรือนายหน้าจำหน่ายกรมธรรม์ประเภทต่าง ๆ ไม่สามารถจดทะเบียนได้ เนื่องจากกรมธรรม์ฯ ไม่ถือเป็นสินค้า

๑๕. การออกใบแทน กระทำอย่างไร

ตอบ การออกใบแทนกระทำในกรณีที่ใบทะเบียนพาณิชย์เกิดการสูญหาย ซึ่งการลงรายละเอียดในใบทะเบียนพาณิชย์จะเหมือนฉบับเดิมทุกประการ ยกเว้นส่วนการออกให้ ณ วันที่.....ต้องเป็นวันที่ปัจจุบันที่นายทะเบียนพาณิชย์ได้ดำเนินการออกใบแทนให้กับผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ ซึ่งหากใบทะเบียนพาณิชย์ฉบับเดิมที่สูญหายเลขทะเบียนมิได้เป็นเลขตามบัตรประจำตัวประชาชน นายทะเบียนพาณิชย์ห้ามเปลี่ยนแปลงเลขทะเบียนให้เป็นเลขตามบัตรประจำตัวประชาชนเด็ดขาด

๑๖. การยกเลิกการขอให้นายทะเบียนพาณิชย์คัดและรับรองเอกสารต้นขั้วใบทะเบียนพาณิชย์ให้ยกเลิกการคัดและรับรองสำเนาอย่างไรบ้าง

ตอบ การยกเลิกการคัดและรับรองสำเนาเอกสารต้นขั้วใบทะเบียนพาณิชย์ให้ยกเลิกทั้งรูปแบบเก่าที่มีต้นขั้วและรูปแบบใหม่ที่ไม่ต้นขั้ว ส่วนการคัดและรับรองสำเนาเอกสารกระทำได้เฉพาะแบบคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) โดยให้คิดค่าทำเบียนคำขอละ ๓๐ บาท ซึ่งหากว่าในแฟ้มทะเบียนนั้นมีหลายคำขอ และผู้ร้องแจ้งความประสงค์ขอคัดสำเนาทุก ๆ คำขอ การคิดค่าธรรมเนียมให้นายทะเบียนพาณิชย์คิดคำขอละ ๓๐ บาท และหากขอคัดสำเนาหนังสือมอบอำนาจให้คิดค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นอีก ฉบับละ ๓๐ บาท

๑๗. การพิมพ์บทความของสำนักพิมพ์ หรือเจ้าของบทความเพื่อส่งจำหน่ายตามร้านของหนังสือแหล่งต่าง ๆ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ ไม่สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ถึงแม้จะเป็นการจำหน่ายสินค้าก็ตาม เนื่องจากเจ้าของโรงพิมพ์หรือผู้เป็นเจ้าของบทความไม่เข้าลักษณะการเป็นผู้ประกอบการพาณิชย์กิจตามคำนิยามแห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๕(๔)

๑๘. การค้าของเก่า เช่น การรับเช่าพระ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ การรับเช่าพระสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ แต่ให้ระบุนิตแห่งพาณิชย์กิจเป็น การจำหน่ายพระเครื่องกรณีการค้าของเก่าประเภทอื่น ๆ เนื่องจากมีกฎหมายค้าของเก่าเข้ามาเกี่ยวข้องฉะนั้นผู้ค้าของเก่าต้องได้รับอนุญาตให้ประกอบการค้าของเก่าจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยซึ่งหากผู้ค้าของเก่าจะดำเนินการขอจดทะเบียนพาณิชย์ ผู้ค้าของเก่าจะแนบใบอนุญาตการประกอบการค้าของเก่าหรือไม่แนบก็ได้ แต่ถ้าหากผู้ค้าของเก่าไม่แนบแนวทางปฏิบัติให้นายทะเบียนพาณิชย์ออกตรวจสอบสถานประกอบการของผู้ค้าของเก่ารายดังกล่าวได้ว่าการประกอบการพาณิชย์กิจหรือไม่

๑๙. การจดทะเบียนพาณิชย์มีการกำหนดหรือไม่ว่าต้องประกอบพาณิชย์กิจเป็นระยะเวลาเท่าไรจึงจะสามารถจดทะเบียนยกเลิกได้

ตอบ ไม่มีการกำหนดเวลา ผู้ประกอบพาณิชย์กิจสามารถดำเนินการขอจดทะเบียนยกเลิกได้ทุกเวลา

๒๐. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์แทน ในแนบคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) ผู้รับมอบอำนาจสามารถลงลายมือในแนบคำขอได้หรือไม่

ตอบ ผู้รับมอบอำนาจสามารถลงลายมือชื่อทำคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ได้

๒๑. การกำหนดชื่อร้านเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในส่วนชื่อภาษาอังกฤษจำเป็นต้องมีคำว่าหรือการแปลความหมายเหมือนกับชื่อภาษาไทยหรือไม่

ตอบ ควรแนะนำให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจตั้งชื่อภาษาอังกฤษให้มีคำอ่าน หรือมีการแปลความหมายเหมือนกับชื่อภาษาไทย เพื่อป้องกันการเสียสิทธิในกรณีที่จะต้องนำไปทะเบียนพาณิชย์ประกอบการค้ากับชาวต่างประเทศ

๒๒. บุคคลต่างประเทศที่ประกอบการค้าในประเทศไทยสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ บุคคลธรรมดาเฉพาะสัญชาติอเมริกันเท่านั้นที่สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ เนื่องจากประเทศไทยได้ทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งการพิจารณาสัญชาติของบุคคลดังกล่าวนั้นสามารถพิจารณาได้จากหนังสือเดินทาง หรือติดต่อสอบถามไปที่สถานทูตส่วนการกำหนดเลขทะเบียนของห้างอนุโลมให้ใช้เลขทะเบียนของห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้ในนิติบุคคลหรือคณะบุคคล

๒๓. การตรวจเอกสาร การคัดและรับรองสำเนาเอกสาร พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถรับรองสำเนาแทนนายทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ พิจารณาตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๑๘ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถรับรองสำเนาแทนนายทะเบียนพาณิชย์ได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหน่วยงานแต่ละแห่งว่ามีการกำหนดอำนาจหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ และนายทะเบียนพาณิชย์เพียงใด

๒๔. นำสัตว์เลี้ยงจากต่างประเทศมาจำหน่ายสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ เนื่องจากตามกฎหมายพิจารณาว่าหากมีการจำหน่ายสินค้าที่มีราคาตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไปก็สามารถจดทะเบียนได้ ซึ่งการรับจดทะเบียนนั้นมิได้พิจารณาถึงแหล่งที่มาของสินค้า

๒๕. การรับจำหน่ายทะเบียนรถ รับจำหน่ายบัตรเงินสด (ATM) สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ โดยให้ระบุชนิดแหล่งพาณิชย์กิจว่า การให้กู้ยืมเงิน

๒๖. ใบทะเบียนพาณิชย์ที่ตราสัญลักษณ์เป็นสีส้มใช้ในกรณีใด

ตอบ ใช้ในกรณีการจำหน่ายเทป ซีดี เพื่อการบันเทิงหรือการของสินค้าอื่น ๆ ควบคู่กัน

๒๗. การให้บริการเสริมสวย สปา ซักรีด การรับจ้างต่าง ๆ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ การให้บริการต่างๆ กฎหมายกำหนดให้เว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

๒๘. การเปลี่ยนแปลงสถานประกอบการต้องจดทะเบียนยกเลิกก่อนหรือไม่

ตอบ กรณีดังกล่าวไม่ต้องจดทะเบียนยกเลิก ให้นายทะเบียนพาณิชย์ดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลง การกระทำการยกเลิกนั้นใช้ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าของกิจการจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง

๒๙. ชื่อร้านค้าเหมือนกันสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายใด ๆ ห้ามไว้

๓๐. การออกตรวจสอบสถานประกอบการมีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร

ตอบ หากหลักฐานที่ให้ยื่นประกอบการพิจารณาไม่เพียงพอก็สามารถตรวจสอบสถานประกอบการได้ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๓๑. การตั้งคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชตินิติบุคคลก่อนดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์สามารถ

ดำเนินการจดทะเบียนตั้งบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชตินิติบุคคลได้หรือไม่

ตอบ สามารถติดต่อได้ที่สำนักงานบัญชี หรือสำนักงานกฎหมาย

๓๒. ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชตินิติบุคคลหรือคณะบุคคลต้องใช้หลักฐานอะไรบ้างในการยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ มีขั้นตอนการรับจดทะเบียนพาณิชย์อย่างไร

ตอบ หลักฐานหรือเอกสารที่ใช้ในการรับจดทะเบียนพาณิชย์มีดังนี้

- (๑) แบบฟอร์มคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) เอกสารฉบับนี้สามารถใช้เป็นสัญญาจัดตั้งคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชตินิติ บุคคลได้ การลงลายมือชื่อตรงส่วนข้อมูลของผู้เป็นหุ้นส่วนแต่ละท่านต้องให้ผู้เป็นหุ้นส่วนเป็นผู้ลงลายมือชื่อนั้น ผู้รับมอบอำนาจไม่มีสิทธิ์ที่จะลงลายมือชื่อแทนได้
- (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน
- (๓) หนังสือมอบอำนาจพร้อมติดอากรแสตมป์ จำนวน ๑๐บาท (ถ้ามี)
- (๔) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี) แต่ถ้ากรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วว่าเอกสารดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อการพิจารณากรุงเทพมหานครก็มีอำนาจที่จะเรียกเอกสารดังต่อไปนี้ได้
- (๕) หนังสือสัญญาจัดตั้งคณะบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชตินิติบุคคล
- (๖) หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่จากเจ้าบ้าน กรณีเจ้าของกิจการมิได้เป็นเจ้าของสถานที่
- (๗) แผนที่ตั้งสถานประกอบการ

๓๓. การออกไปแทนสามารถหมายอำนาจให้บุคคลอื่นทำการแทนได้หรือไม่

ตอบ สามารถมอบอำนาจให้แก่บุคคลอื่นมาดำเนินการขอใบแทนได้

๓๔. ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจตั้งแต่อายุเท่าไรจึงสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้

ตอบ ตามคำวินิจฉัยของกฤษฎีกากล่าวว่า ผู้เยาว์ตั้งแต่อายุ ๑๒ ปีขึ้นไปบิดา มารดา ให้ความยินยอมสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้

๓๕. การจดทะเบียนพาณิชย์นิติบุคคลต่างประเทศบุคคลเป็นผู้รับรองเอกสารที่มายื่นประกอบการขอจดทะเบียนพาณิชย์

ตอบ ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๒๖ กล่าวว่า เอกสารที่ยื่น ต่อเจ้าหน้าที่ให้จัดทำเป็นภาษาไทย ถ้าเอกสารที่สร้างขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศให้คู่กรณีจัดทำคำแปลเป็นภาษาไทยที่มีการรับรองความถูกต้องมาให้ภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่กำหนดในกรณีนี้ให้ถือว่าเอกสารดังกล่าว ได้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ในวันที่เจ้าหน้าที่ได้รับคำแปลนั้น เว้นแต่เจ้าหน้าที่จะยอมรับเอกสารที่สร้างขึ้น

เป็นภาษาต่างประเทศ และกรณีนี้ให้ถือว่าวันที่ได้ยื่นเอกสารฉบับที่ทำขึ้นเป็นภาษาประเทศเป็นวันที่เจ้าหน้าที่ได้รับเอกสารดังกล่าว

การรับรองความถูกต้องของคำแปลเป็นภาษาไทยหรือการยอมรับเอกสารที่ทำขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศให้เป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๔๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ข้อ ๑ การรับรองความถูกต้องของคำแปลเป็นภาษาไทยให้กระทำโดย

- (๑) คนไทยที่จบการศึกษาในระดับที่ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในเอกสารนั้นเป็นภาษาในการเรียนการสอน
- (๒) อาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเป็นผู้สอนภาษาที่ปรากฏในเอกสารนั้นในสถาบันการศึกษาดังกล่าว
- (๓) สถานทูตหรือสถานกงสุลต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย โดยประเทศนั้นใช้ภาษาที่ปรากฏในเอกสารนั้นเป็นภาษาราชการ
- (๔) สถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ

ข้อ ๒ เจ้าหน้าที่จะยอมรับเอกสารที่ทำขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศโดยไม่ให้จัดทำคำแปลเป็นภาษาไทยได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เจ้าหน้าที่นั้นเห็นว่าตนสามารถเข้าใจภาษาดังกล่าวได้
- (๒) เจ้าหน้าที่นั้นมีผู้ร่วมงานที่มีความรู้ในภาษาดังกล่าว

๓๖. การจำหน่ายทองรูปพรรณ ควบคุมกับอัญมณีสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ที่กรุงเทพมหานครได้หรือไม่

ตอบ การจำหน่ายทองรูปพรรณควบคุมกับอัญมณีให้จดทะเบียนพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร แต่หากจำหน่ายอัญมณี (อัญมณีที่ทำการขึ้นรูปแล้ว) เช่น แหวนเพชร เพียงอย่างเดียว จดทะเบียนพาณิชย์ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

๓๗. ตัวแทนจำหน่ายเสื้อผ้าตามแคตตาล็อกชนิดแห่งพาณิชย์กิจให้ระบุว่าตัวแทนจำหน่ายเสื้อผ้าหรือจำหน่ายเสื้อผ้า

ตอบ ให้ระบุชนิดแห่งพาณิชย์กิจเป็นตัวแทนจำหน่ายคำว่า “ตัวแทนจำหน่าย” หมายถึง ไม่มีสินค้าเป็นของตัวเอง ไม่มีหน้าร้านเป็นการรับใบสั่งจากผู้สั่งซื้อ และจำหน่ายสินค้าแทนบริษัท

๓๘. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ยกเว้น ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนประกอบพาณิชย์กิจตามข้อ ๔.๕ แห่งประเทศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๙ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ที่ใด

ตอบ ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๔๙ สรุปความโดยย่อในข้อ ๔.๕ ได้ดังนี้

ข้อ ๔ ตามประกาศพาณิชย์กิจตามข้อ ๔ หากเป็นบุคคลธรรมดา และนิติบุคคลต่างประเทศต้องจดทะเบียนพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร กรณีที่ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนได้รับ การยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๙๕ มาตรา ๗(๖)

ข้อ ๕ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียนและจดทะเบียนหากประกอบพาณิชย์กิจตามข้อนี้ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งถ้าเป็นบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียนสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าแต่หากจำหน่ายทั้งข้อ ๔ และข้อ ๕ ควบคู่กันจดทะเบียนพาณิชย์ที่กรุงเทพมหานครหากเป็นห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนจำหน่ายตามข้อ ๕ จดทะเบียนพาณิชย์ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

๓๙. ใบมอบอำนาจผู้ลงลายมือชื่อชื่อตรงส่วนผู้มอบอำนาจลงนามที่ท่านจึงจะมีผลทางกฎหมาย

ตอบ ลงนามเพียงท่านเดียวพร้อมติดอากรแสตมป์ จำนวน ๑๐ บาท เรียบร้อย ใบมอบอำนาจก็ถือเป็นอันสมบูรณ์ และที่ผลทางกฎหมาย

๔๐. ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจมิได้เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนสามารถใช้ชื่อห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนได้หรือไม่

ตอบ มิได้เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนไม่สามารถใช้ชื่อห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนได้ หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๕๐๐ บาท จนกว่าจนปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ.๒๔๙๙

๔๑. ประกอบกิจการในประเทศไทยโดยมีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียวเปิดสำนักงานใหญ่ที่แห่งหนึ่งภายหลังเปิดสำนักงานสาขาอีกแห่งหนึ่ง ดังนั้นสำนักงานสาขาต้องจดทะเบียนพาณิชย์หรือไม่อย่างไร

ตอบ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๑๐ กล่าวว่าประกอบพาณิชย์กิจตั้งสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในท้องที่ใดให้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ท้องที่นั้น แต่เนื่องจากมาตรา ๑๔ วรรคสาม กล่าวว่า ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องแสดง ใบทะเบียนพาณิชย์หรือใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานในที่เปิดเผย ซึ่งอาจเห็นได้ง่าย

แนวทางปฏิบัติ กรณีเจ้าของคนเดียว เปิดสำนักงานสาขา อีกหนึ่งจึงอนุโลมให้จดทะเบียนพาณิชย์สำนักงานสาขาได้ โดยตรงชื่อใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจให้ใส่ชื่อพร้อมวงเล็บ คำว่า “สาขา”

๔๒. ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจแจ้งความประสงค์ขอให้ออกใบแทน และขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการในคราวเดียวกัน วิธีปฏิบัติทำเช่นไร

ตอบ วิธีปฏิบัติ

(๑) ทำการสอบสวน

(๒) ทำการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ

๔๓. ผู้ประกอบการพาณิชย์กรณีตลาดสดที่มีการค้าของสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ ลักษณะตลาดสดที่เป็นแผงลอยได้รับการยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ แต่หากอยู่ในตึกสามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้

๔๔. สำนักงานสรรพากรประจำพื้นที่ต่าง ๆ แจ้งความประสงค์ขอคัดข้อมูลผู้จดทะเบียนพาณิชย์เป็นประจำทุกเดือน สามารถดำเนินการให้คัดข้อมูลได้หรือไม่

ตอบ สามารถดำเนินการได้

๔๕. การเพิ่มสาขาร้านค้าที่มีบุคคลเพียงคนเดียวเป็นเจ้าของกิจการจะต้องระบุชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ
ว่าอย่างไร

ตอบ

- (๑) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจให้พิมพ์ชื่อและวงเล็บ “สาขา” ต่อท้ายชื่อ อาทิ สาขา ๑ หรือ สาขา
บางแค
- (๒) การจดทะเบียนพาณิชย์กรณีตั้งสาขา สาขาอยู่ในท้องที่ใดใช้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียน
พาณิชย์ท้องที่นั้น
- (๓) ชนิดแห่งพาณิชย์กิจ ให้ระบุชื่อแห่งพาณิชย์กิจตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ อาทิ การเช่าพระ ให้
ระบุเป็นการจำหน่ายพระเครื่อง การจำหน่ายสัตว์นำเข้าจากต่างประเทศ ให้ระบุการจำหน่ายสัตว์
เลี้ยง
- (๔) ผู้จัดการสาขา อาจจะไม่ใช้ต่อคนต่างสาขา ขึ้นอยู่กับการแต่งตั้งของเจ้าของกิจการ
- (๕) เลขทะเบียนพาณิชย์ ของสำนักงานสาขาให้ใช้เลขทะเบียนเช่นเดียวกับของสำนักงานแห่งใหญ่โดยนาย
ทะเบียนพาณิชย์จะต้องเรียกเอกสารใบทะเบียนพาณิชย์ของสำนักงานแห่งใหญ่ประกอบ ส่วนใบ
ทะเบียนพาณิชย์ตรงส่วนใบสำคัญนี้ออกให้เพื่อแสดงว่า.....ให้ระบุชื่อเจ้าของกิจการ

๔๖. สำนักงานสาขาสามารถจำหน่ายสินค้าแตกต่างจากสำนักงานแห่งใหญ่ได้หรือไม่

ตอบ สามารถกระทำได้ เนื่องจากไม่มีหลักเกณฑ์กำหนด

๔๗. หนังสือมอบอำนาจจำเป็นหรือไม่ที่ต้องใช้ต่างรูปแบบของกระทรวงพาณิชย์

ตอบ เนื่องจากหนังสือมอบอำนาจกระทรวงพาณิชย์จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาขอจดทะเบียน
พาณิชย์ รวมทั้งกฎหมายมิได้กำหนดรูปแบบของมอบอำนาจในการดำเนินการขอจดทะเบียนพาณิชย์ ฉะนั้น
ผู้จดทะเบียนพาณิชย์สามารถจัดขึ้นมาเองโดยไม่จำเป็นต้องยึดตามรูปแบบของกระทรวงพาณิชย์

๔๘. คำร้องทั่วไป คำขอตรวจเอกสาร ใช้ในกรณีใด

ตอบ คำร้องทั่วไปใช้ในกรณี

- (๑) จดทะเบียนพาณิชย์เกิดกำหนด ๓๐ วัน
- (๒) ขอแก้ไขการพิมพ์ตัวสะกดการันต์ ตัวอักษร ผิด

คำขอตรวจเอกสารใช้ในกรณี

การขอตรวจสอบเอกสาร (แบบ ตท.) คำขอคัดและรับรองสำเนาเอกสาร (แบบ รท.) ปัจจุบันเปลี่ยนมาใช้
ฟอร์มเดียวกัน คือ แบบบริการข้อมูลธุรกิจ ซึ่งจะใช้ในกรณี

- (๑) ขอตรวจดูเอกสาร
- (๒) ขอคัดและรับรองเอกสาร
- (๓) ขอให้ออกใบแทน

๔๙. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจเสียชีวิต โดยเจ้าบ้านที่ใช้เป็นร้านค้าไม่สามารถติดต่อได้ ดังนั้น เจ้าบ้านเองสามารถดำเนินการจดทะเบียนยกเลิกแทนได้หรือไม่

ตอบ ตามกฎหมายใบทะเบียนพาณิชย์เป็นเอกสารสิทธิ์เฉพาะบุคคล เมื่อบุคคลนั้นเสียชีวิตลงใบทะเบียนนั้นก็ถือว่ายกเลิกไปโดยกฎหมาย กล่าวคือไม่ต้องจดทะเบียนยกเลิกก็ได้ ผู้ที่จะดำเนินการจดทะเบียนยกเลิกแทนผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่เสียชีวิตได้นั้นต้องเป็นเพียงทายาท หรือผู้ที่ได้กับการแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายเพียงเท่านั้น

๕๐. การจัดเก็บตัวชี้วัดใบทะเบียนพาณิชย์ควรจัดเก็บอย่างไร

ตอบ การจัดเก็บตัวชี้วัดใบทะเบียนพาณิชย์ให้จัดเก็บไว้ในเล่ม ไม่ควรฉีกตัวชี้วัดออกมาเพื่อแนบกับคำขอจดทะเบียนพาณิชย์

๕๑. นายทะเบียนพาณิชย์มีอำนาจพิจารณาคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายในกี่วัน

ตอบ ตามกำหนดว่าด้วยวิธีการพิจารณาทางปกครอง ไม่เกิน ๑๕-๓๐ วัน

๕๒. ผู้ประกอบพาณิชย์ยื่นความประสงค์จดทะเบียนยกเลิก แต่ใบทะเบียนพาณิชย์สูญหาย และไม่มีสำเนาใด ๆ มาแสดง กรณีนี้ต้องทำการออกใบแทนก่อนแล้วดำเนินการจดทะเบียนยกเลิกได้หรือไม่

ตอบ ให้นายทะเบียนพาณิชย์ดำเนินการจดทะเบียนยกเลิก โดยมีต้องดำเนินการจดทะเบียนยกเลิกก่อน แต่หากการยกเลิกดังกล่าวผู้ประกอบการพาณิชย์ไม่มีใบจดทะเบียนพาณิชย์มาแสดง หรือไม่สามารถหาหลักฐานใด ๆ มาแสดง และนายทะเบียนพาณิชย์ก็ไม่สามารถหาเพิ่มทะเบียนรายดังกล่าวได้ วิธีการให้นายทะเบียนพาณิชย์รับคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) ไว้ก่อนโดยที่ยังมีต้องออกใบยกเลิกให้

๕๓. การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการในแนบคำขอจดทะเบียนพาณิชย์(แบบ ทพ.) ตามข้อ ๑๑ การเปลี่ยนแปลงผู้เป็นหุ้นส่วน ต้องแนบเอกสารสัญญาการเป็นหุ้นส่วนฉบับแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่

ตอบ สามารถเรียกเอกสารเพิ่มเติมได้

๕๔. การจดทะเบียนพาณิชย์ให้กับผู้ประกอบการพาณิชย์ที่ไม่ใช่เจ้าของสถานประกอบการ เจ้าของสถานประกอบการหรือเจ้าของกรรมสิทธิ์สามารถฟ้องร้องนายทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ เจ้าของสถานประกอบการหรือเจ้าของกรรมสิทธิ์ไม่สามารถฟ้องร้องนายทะเบียนพาณิชย์ได้เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดให้นายทะเบียนพาณิชย์ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรับผิดชอบในกรณีดังกล่าว

๕๕. การขอคัดค้านสำเนาแบบคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) และมีใบแทรกประกอบใบคำขอคิดค่าธรรมเนียมเท่าไร

ตอบ มีใบแทรกคิดค่าธรรมเนียมรวมกับคำขอจดทะเบียนพาณิชย์(แบบ ทพ.)เพียง ๓๐ บาท

๕๖. การขนส่งตามประกาศกระทรวงพาณิชย์หมายถึงการขนส่งประเภทใด

ตอบ ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ การขนส่ง หมายถึง การขนส่งการโดยสารซึ่งต้องเป็นการขนส่งที่มีการทำสัญญาสัมปทาน คือกำหนดเส้นที่ในการขนส่งที่แน่นอน กรณีการขนส่งป้ายดำมิใช่ประเภทการขนส่งตามประกาศกระทรวงฯ

๕๗. จดทะเบียนพาณิชย์ไว้ ภายหลังเลิกกิจการแล้วไม่มาทำการยกเลิก หรือเมื่อตรวจสอบสถานประกอบการแล้วไม่พบสถานประกอบการ กรณีดังกล่าวนายทะเบียนพาณิชย์ที่อำนาจยกเลิกเพิกถอนใบทะเบียนพาณิชย์ได้หรือไม่

ตอบ กรณีหาไม่พบสถานประกอบการ บางส่วนเนื่องมาจากการเปลี่ยนเลขที่บ้านของกรุงเทพมหานคร ซึ่งวิธีการดังนี้

(๑) ให้มีหนังสือติดต่อไปยังเจ้าของกิจการตามที่อยู่ในบัตรประชาชนเพื่อให้เจ้าของกิจการมาดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงสถานประกอบการให้ถูกต้อง

(๒) หากตรวจสอบเป็นที่สิ้นสุดแล้วปรากฏว่าสถานประกอบการดังกล่าวไม่มีอยู่จริงให้ส่งพนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจดำเนินการ ในฐานะความผิดแจ้งความเท็จต่อเจ้าหน้าที่

ดังนั้น นายทะเบียนพาณิชย์จึงไม่มีอำนาจที่จะยกเลิกหรือเพิกถอนใบทะเบียนพาณิชย์ได้ นายทะเบียนพาณิชย์จะมีอำนาจในการยกเลิกหรือเพิกถอนได้ในกรณี

(๑) จดทะเบียนพาณิชย์ให้ผิดประเภท

(๒) จดทะเบียนพาณิชย์ผิดสำนักงานเขต

๕๘. เลิกประกอบพาณิชย์กิจแล้วไม่มาดำเนินการจดทะเบียนยกเลิก มีผลทางกฎหมายอย่างไร

ตอบ มีผลทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๑๓ ไม่มาดำเนินการจดทะเบียนยกเลิกภายใน ๓๐ วัน มีโทษปรับ ๒๐๐๐ บาท และปรับต่อเนื่องอีกกว่าละ ๑๐๐ บาทจนว่าจะมาดำเนินการจดทะเบียนยกเลิก

๕๙. คำว่า ดำเนินคดี มีขั้นตอนอย่างไร

ตอบ เนื่องจากกฎหมายยังมีได้แก้ไขให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายทะเบียนพาณิชย์มีอำนาจการเปรียบเทียบปรับ ดังนั้นหากตรวจพบข้อเท็จจริงแน่ชัดว่าผู้ประกอบการพาณิชย์มีความผิดจริงกรุงเทพมหานครมีอำนาจเฉพาะทำหนังสือร้องทุกข์ไปยังพนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจ เพื่อทำการเปรียบเทียบปรับ จากนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่อำนาจจะต้องไปเป็นพยานปากคำทั้งพยานในเบื้องต้นที่สถานีตำรวจ และพยานในชั้นศาล

๖๐. พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอย่างไรบ้าง

ตอบ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่เข้าไปตรวจสอบสถานประกอบการของผู้ประกอบการพาณิชย์ซึ่งจะต้องทำการตรวจสอบดังนี้

(๑) แสดงใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ ณ สถานประกอบการหรือไม่

(๒) ป้ายชื่อร้านมีการจัดทำป้ายชื่อร้านหรือไม่

(๓) จำหน่ายสินค้าที่จดทะเบียนพาณิชย์หรือไม่

๖๑. การผลิต และการรับจ้างมีความแตกต่างกันอย่างไร

ตอบ การผลิต หมายถึง เป็นผู้คิด ออกแบบ และดำเนินการจัดทำสินค้า

การรับจ้าง หมายถึง ผู้ที่รับคำสั่งรูปแบบการทำสินค้า และการดำเนินการจัดทำสินค้า

๖๒. ผู้ค้าแผงลอยต้องมีการจดทะเบียนพาณิชย์หรือไม่

ตอบ ถ้าเป็นแผงลอยตามตลาดสดหรือแผงลอยที่ปูตามบาทวิถีไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ แต่หากเป็นแผงลอยในศูนย์การค้า แผงลอยในตลาดคลองถม แผงลอยที่มีการค้าเป็นประจำ แผงลอยแถวสะพานเหล็ก แผงลอยต่างๆ ตลาดจตุจักร แผงลอยในตลาดคลองถม แผงลอยดังกล่าวได้รับการยกเว้นเป็นแผงลอยที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

๖๓. ใบทะเบียนการค้า กับใบทะเบียนพาณิชย์เป็นเอกสารชนิดเดียวกันหรือไม่

ตอบ เป็นเอกสารต่างชนิดกัน

(๑) ใบทะเบียนการค้า จดทะเบียนเป็นกรณีจ้างทำของ การให้บริการ ซึ่งสามารถจดทะเบียนได้ที่กรมสรรพากร ปัจจุบันมีกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มจึงมีผลให้การจดทะเบียนการค้าต้องยกเลิกไป

(๒) ใบทะเบียนพาณิชย์ จดทะเบียนกรณีจำหน่ายสินค้า

๖๔. ประเภทพาณิชย์กิจ อาทิ การขายเทป อัญมณี เพียงอย่างเดียวเป็นเป็นอำนาจของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นผู้จดทะเบียนพาณิชย์ ลักษณะเช่นนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมีอำนาจในการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการดังกล่าวได้หรือไม่ และพนักงานเจ้าหน้าที่ในแต่ละท้องที่สามารถตรวจสอบสถานประกอบการของท้องที่อื่นได้หรือไม่

ตอบ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ พนักงานเจ้าหน้าที่อำนาจหน้าที่ที่จะเข้าทำการตรวจสอบสถานประกอบการที่ทุกท้องที่ในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสามารถตรวจสอบสถานประกอบการที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นผู้รับจดทะเบียนพาณิชย์ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำสั่งที่แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครด้วยว่ากำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบสถานประกอบการที่ของไว้เพียงใด

๖๕. การให้บริการอินเทอร์เน็ตตามหอพักหรือพาร์ตเมนต์ โดย

(๑) ให้บริการโดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมในการใช้บริการ

(๒) ให้บริการโดยเก็บค่าธรรมเนียมในการใช้บริการ

ทั้งสองกรณีนี้ต้องจดทะเบียนพาณิชย์หรือไม่

ตอบ สามารถจดทะเบียนพาณิชย์ได้เฉพาะในกรณีนี้ ๒ เท่านั้น

๖๖. แผงลอยกางเต็นท์บริเวณรอบห้างสรรพสินค้า มีได้อยู่ในศูนย์การค้า มีการค้าขายเป็นประจำ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์หรือไม่

ตอบ พิจารณาเทียบเคียงโดยลักษณะเหมือนกับแผงลอยแถวจตุจักร ดังนั้น ควรที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ โดยให้ระบุสถานที่ใกล้เคียง อาทิ ข้างหน้าสรรพสินค้า.....ถนน.....แขวง.....เขต.....

๖๗. กรุงเทพมหานครจัดทำตลาดและให้ประชาชนเช่าแผงลอยถือเป็นพาณิชย์กิจของกระทรวง ทบวง กรม หรือไม่

ตอบ การให้เช่าแผงลอยของกรุงเทพมหานคร ซึ่งการให้เช่าไม่ถือเป็นพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ แต่ถือเป็นพาณิชย์กิจของกระทรวง ทบวง กรม

๖๘. ผู้ประกอบการพาณิชย์กึ่งเล็กประกอบการพาณิชย์กึ่งแล้วไม่มาจดทะเบียนภายใน ๓๐ วัน ตามมาตรา ๑๓ ต้องลงโทษตามมาตราใด

ตอบ ลงโทษตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ไม่จดทะเบียนยกเล็กภายใน ๓๐ วัน

๖๙. กฎหมายกำหนดให้ตรวจสอบสถานประกอบการในเวลาทำการ คำว่าในเวลาทำการหมายถึงถึงเวลาใด

ตอบ ในเวลาทำการตามกฎหมาย หมายถึง เวลาทำการของร้านค้า

๗๐. การเชิญบุคคลให้มาแสดงข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีกำหนดเวลาให้รายงานตัวภายในกี่วัน

ตอบ ภายใน ๑๐ วันนับแต่วันที่หนังสือไปถึง ซึ่งหากมีหนังสือแล้วยังไม่มารายงานตัวภายในกำหนดให้ใช้มาตรการทางกฎหมายดำเนินการขั้นต่อไป

๗๑. ใบทะเบียนพาณิชย์มีกี่ประเภท

ตอบ ๒ ประเภท คือ

๑) ใบทะเบียนพาณิชย์ที่มีตราสัญลักษณ์เป็นสีชมพู ออกให้กรรมการจำหน่ายสินค้าทั่วไป ๆ ไป

๒) ใบทะเบียนพาณิชย์ที่มีตราสัญลักษณ์เป็นสีส้ม ออกให้กรรมการจำหน่ายเทป ซีดี เพื่อความบันเทิง

๗๒. การออกตรวจสอบสถานประกอบการในครั้งแรกหากปรากฏว่าผู้ประกอบการพาณิชย์กึ่งไม่มีใบทะเบียนพาณิชย์ควรดำเนินการเช่นไร

ตอบ การออกสถานประกอบการในครั้งแรก หากไม่พบใบทะเบียนให้แจ้งผู้ประกอบการพาณิชย์กึ่งมาดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ให้ถูกต้องภายในกำหนด ๓๐ วัน ซึ่งหากแจ้งแล้วยังไม่มาดำเนินการก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย